

Tárczy Andor

ÚGY SZÉPEN

Versek

RÉTIJÁNOS

festőművész, grafikus

1949. január 18-án született Ilosván. Jelenleg Ungváron él. Tanulmányait az Ungvári Iparművészeti Szakiskolában (ma: Ungvári Erdélyi Béla Képzőművészeti Koledzs) végezte, ahol mestere Berecz Vilmos és Petky Sándor volt. 1974-től vesz részt kiállításokon. 1989-1993 között az Ungvári Iparművészeti Szakközépiskola tanáraként dolgozott. Tagja a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának (RIT) és a Magyar Képző- és Iparművészek Társaságának (MKIT), társelnöke a MÉKK Munkácsy Mihály Képzőművészeti Egyesületének, alapító tagja a Tiszaháti Munkácsy Mihály Alkotótábornak.

Képeinek színvilága és tematikája változatos, a realizmustól az op-artig terjed. Tájképeket és figurális kompozíciókat egyaránt fest. Számos dekoratív pannót is készített. Ezek a művek a kompozíció szigorú logikájával, konstruktív geometrikus formákkal tűnnek ki. Grafikáin lágy, egyenletes kontúrvonalú formák uralkodnak, olykor a keleti művészet díszítőelemeit és stílusjegyeit használja. Erotikus témájú dekoratív grafikai sorozatának mindenképpen helye van a kortárs képzőművészet legjelesebb alkotásai között. Munkáival rendszeresen részt vesz az egyéni és csoportos tárlatokon. Több kárpátaljai kiadvány illusztrátora.

Elismerései: a Magyar Nyelv és Kultúra Nemzetközi Társasága - az Anyanyelvi Konferencia oklevele (2008), KMMI Munkácsy Mihály Emlékplakettje (2009), Ukrajnai Képzőművészeti Szövetség Kárpátaljai Tagozatának Boksay és Erdélyi díja (2014)

TÁRCZY ANDOR

ÚGY SZÉPEN

Kárpátaljai Magyar Könyvek
235.

Készült a
Nemzeti Kulturális Alap
támogatásával

A borító **Réti János** illusztrációjának felhasználásával készült
A kötetet **Réti János** illusztrálta

© **Tárczy Andor, 2014**
© **Réti János, 2014**
© **Intermix Kiadó, 2014**

Felelős kiadó: **Dupka György**
Felelős szerkesztő: **Csordás László**
Fedélterv, műszaki szerkesztő: **Dupka Zsolt**
Készült a Shark Kft.-ben

ISBN 978-963-9814-67-7
ISSN 1022-0283

TÁRCZY ANDOR

ÚGY SZÉPEN

Versek

INTERMIX KIADÓ
Ungvár – Budapest
2014

GONDOLATOK TÁRCZY ANDOR ARS POETICÁJÁRÓL

Bandit, azaz Tárczy Andort még pályám kezdetén a híres nevezetes *Kárpáti Igaz Szó* szerkesztőségében ismertem meg, ahol akkoriban Balla László volt a főszerkesztő és a mi – ifjú titánok életének és halálának nagyhatalmú „fura ura”. Lelkemben kisebb irigységgel figyeltem és állapítottam meg Bandiról: ez az alig húszéves fiatalember egy csoda, östethetség. Úgy fordít (vajon hol tanulta?), mint egy profi tolmács. Gyorsan, precízen, és még az árnyalatokra is ügyel. Cikkeivel, amit ír, mindig fején találja a szöveget, telibe talál. Úgy versel... Nos, akkor még nem tudtam, hogy versel (is).

De most itt van előttem a számítógép képernyőjén verseinek (új) kötete, az *Úgy szépen* című, és élvezettel olvasgatom. Vajon miről is ír bennük az egykori tehetséges újságíró-palánta, de aki sok más régi ismerőssémmel együtt mára már szintén belépett „a hatvanasok klubjába”? Vagy egyszerűbben fogalmazva meg a kérdést: mint költő, vajon mivé nőtte ki magát?

Nem akarok jelzőket használni, mert azok aligha mondanak íróról, költőről, vagy akár csak egy emberről is sokat egy rövid ismertetőben. Mert mondhatnám például azt, hogy Tárczy Andor költészete első olvasásra könnyen érthető; éppen ezért könnyen félre is érthető. Ui. „a nyelvi extravaganciákat kerülő, grammatikai pontosságú mondatformálás és a hagyományos formálású versalakzat éppen az ellentmondásosság megjelenési formája”. De ezt Szabó Lőrincről is elmondták tudós kritikusok, irodalmárok. Ámbár ezzel a gondolattal azt szeretném sugallni, hogy Tárczyban van egy kevés (vagy talán nem is olyan kevés) Szabó Lőrinc. És ha még tudálékosabb akarnék lenni, akkor azt is mondhatnám, hogy messiás-sorsnak érzi a költő életét Kárpátalján, mert ott duplán, sőt triplán kell szenvedni, mint máshol a világban, ha valamit el akar érni az ember. De ilyesmit, esetleg más szavakkal, már Ady Endréről is elmondtak kritikusai.

Mégis úgy érzem, hogy Tárczyt ars poeticája Adyval rokonítja a legjobban. Vagy mondjam azt, hogy az Ady-hatást érzem ki legjobban költészetéből? Mert akárcsak Ady, ő is felteszi a kérdést: „Szabad-e sírni a Kárpátok alatt?” A válasz egyértelmű, ill. egy újabb kérdés: „Szabad, de

minek?” Meg aztán Moszkva, most már Kijev úgysem hisz a könnyeknek. Ezért jobb, ha inkább örülünk annak, hogy vagyunk, hogy élünk, mert a május, azaz maga az élet, mégiscsak gyönyörű, ÚGY SZÉP, ahogy van:

*Tombolj, dorbézolj, kéjenckedj május.
Új dalt sírjatok lányok, poéták.
Rázzátok meg e rút planétát!*

És akárcsak Ady (és mint mindenki, aki egy kicsit is poétának érzi magát) tudja, hogy kapott valamit az élettől, és talán többet is, mint várta, mert társra, Lédájára, akadt, akit szeret, és aki szereti. Mert az élet már csak azért is szép, mert létezik a nagybetűs Szerelem.

*Picit nyitottad meg az ajtót.
Többet kaptam, mint bárki más:
Akácvirágot szétroppantva –
Világvégét s feltámadást.*

És ezt sorolhatnám így tovább, szinte végtelenül. Mert Tárczy Andor költészetében a lét sok más fontos kérdésére is keresi a választ. Például arra, hogy mi lesz, ill. mi van, ha „beszökött az ősz?” Csak megrendülve lehet olvasni például a következőt:

*Évek. Aranyban? Feketében?
Zászlót bontunk? Vagy tort ülünk?
Kétszernőtt fogaink kihullnak.
Marad a tejbegríz-öröm.
Szívünk zihál. Tüdőnk elvásik.
Jöhet a múlt morfuma.
Emlék-tűk enyhítő szúrása...
Hörgő, fojtó az éjszaka.
Egyre nehezebben tart el
A soványodó képzelet.
Fohászkodunk morzsáért
Tört testünk romjai felett.
Évek. Immár csak feketében.*

*Tályog redőzi életünk.
Már semmit, semmit nem remélünk.
És mégis kétségbe esünk.*

Igen, az elmúlás, akárcsak Adynál, Tárczy Andornál is központi téma. De mivel nem szeretném ezt a rövid kis előszót komor gondolatokkal zárni, ezért inkább visszatérek ahhoz, amit a legelején említettem. Ezekben a versekben azért sokkal több van az életszeretből, az örömből, sőt: az ujjongásból, mint az elmúlásból. Íme:

*Fénylik a dombhát,
csodákat izzad.
Rojtos a tisztás,
szelíden ringat.
Izzik a város,
tornyai messze.
Itt a szél sem jár
titkokat lesve.
Napsugár-szikra
tenyerünk gyújtja.
Szomjunkat oltjuk,
s lángolunk újra.*

Igen, igazad van kedves öreg (öreg?) Bandi barátunk: Napsugár-szikra / tenyerünk gyújtja. És szívünk, lelkünk fellángol újra, mert élni szép, és élni érdemes.

Ortutay Péter

SAROLTA

*Sarolta tegnap erre hált.
Arcomra szórta zöld haját,
S a végén almát követelt.
Az édes lé combjára folyt.*

*Elcsacsogta, hogy merre járt.
Telt lelkéből kinek kínált,
Mennyi jóra és szépre telt:
Sast ült meg, s altatott bagolyt,
Kelt hegyfokon, tengervízen,
Púpossal ropta íziben,
Óriással kedvére lelt,
Bebarangolt egy hangyabolyt.*

*Csurgott a lé, csorgott szava.
Vérbőn mesélt az éjszaka.*

*Sarolta tegnap erre hált.
És szétcsókolta a halált.*

ÖRÖM

*Tombolj, dorbézolj, kéjenckedj május.
Új dalt sírjatok lányok, poéták.
Rázzátok meg e rút planétát!*

*Vigyetek ölet, lelket, étket,
Bort, vadmézet az érkezőnek.
És bírāja legyen két Táltos.
Egyik ügyeljen: bátran éljen,
Víz, tej, vér mossza, fény dajkálja,
Szarvas szemezze, sólyom vigyázza.*

*Másik figyelje: ne ártsa csapda,
Amit megél – ne menjen gazba,
Árnyékszavaktól meg ne térjen.*

*Tobzódj, duhajkodj, királykodj, május.
Új bölcsőt faragj, sors, szilárdat,
Száztörzsű ősfából kiságyat.*

Tanítsd, delejezd, kényeztesd, május.

EGY HÉT A NAGY VÍZNÉL

*az első este nagyon vidám
és rám nézel szemem szeretve
és kinyílik az óceán
bogár rohan társat keresve*

*az első este nagyon vidám
apám lelke leül a tűzhöz
sárkánylót űz egy vén zsvány
a lány pucéran küld a ködhez*

*az első este nagyon vidám
de bicskázza a kopasz hajnal
kecsetet lép a nap-topán
csókák cibálják vad zsvajjal*

*az első este nagyon vidám
reggel-szívárvány, táncra kérjük,
szájoncsók, nagy pironkodás
homok-szél cifrázza a bőrünk*

*az első este nagyon vidám
a hetediknél már nincs képzet
és bezárul az óceán
csak a halak teszik a szépet*

VÖRÖS

*Gyilokra élzett pengevégen
Vértulipán fakad.
Valaki lent, lángmarta mélyen
Veri a holtakat.*

*Feljönnek bélyegesek, szentek
Keréktört rokonok.
Hittelenek és hittet vertek.
Sok kútöblű torok.*

*Bíbor madár szárnya bicsaklik.
Vörös homokra hull.
Pipacsot vetek a föld-szívbe
Kedves jelzalogul.*

HAGYD MEG

*Óslabodában, ártányok hátán,
Mennyire és mire jutunk?...
De ezt a szépet, a soká-életet,
Ne vedd el tőlünk, hagyd meg, Urunk!*

*Kinek bokorban, kinek csuhében,
Az számít, apja ember legyen!
Mert szíve rosszra anyjának könnye...
A lelke szóljon, bármit tegyen.*

*Óslabodában, kemény patakban
Ha át is lépett minden határt.
Kinek, kinek nem... Add meg, Urunk,
A megbocsátó szelíd halált.*

TÖBBET KAPTAM

*Picit nyitottad meg az ajtót.
S e réssel bomlott a világ.
Tavaszi fákról érett alma,
Nyárvégi galyról friss virág.*

*Picit nyitottad meg az ajtót.
És nagykapu retesze tárt:
Elém lilában habzó kertet,
S incselkedő lábak nyomát.*

*Picit nyitottad meg az ajtót.
Többet kaptam, mint bárki más:
Akácvirágot szétroppantva -
Világvégét s feltámadást.*

MONDTA A TÖRPE

*Ez a fa görbe,
Mondta a törpe,
Nézve az égig
Érő fenyőt.*

*Ez a fa görbe,
Mondta a törpe,
Törzse csúfságos,
Mi végre nőtt?*

*Ez a fa görbe,
Mondta a törpe,
Mert az alsó
Ágig sem ért.*

*Ez a fa görbe,
Mondta a törpe,
Fejszét ragadott...
A fa ledőlt.*

*Így már nem görbe,
Mondta a törpe.
S pózolni kívánt
Műve előtt.*

*Mégiscsak görbe,
Sírt fel a törpe.
Fel így sem érte
Az égig növőt...*

NÉGY SZERELMETES

I.

*Rút vagyok – sírtad. Tükröt törtél,
Remegtél.
Káromlottad, szídtad, ami szent.
Testedet
Ölted sötétbe, gyáva színekbe,
Befalazott magányba.*

*Ám egyszer pajzán margaréta
Simult lábadhoz a küszöbről.
Másodszor pajkos rózsabimbó
Kuncogott ajtód előtt.
Harmadjára, mikor már te is vártad,
Trillázó tündér
Nytított rád ablakot.*

*Tükröt kértél, remegtél.
Éledtél szivárványba,
Beöltöztél fényes kívánságba.*

*Most együtt lebegsz velem.
„Rút” kacérságod megbabonáz.*

II.

*koros fűzfatörzsek
ölelésbe dőltek
ágaskodott a hold
kibucskáztak a halak
csak téged lássanak*

*hozzám dajkált a víz
dombszellem sáskirály
éjmadár kacagása*

*karolt lila homály
cseppektől ékesen
illeggeted magad
tárulkozó ritmusban
csak téged lássalak*

III.

*Akarnok karmok hátamon.
Kitüremlik az éhség
Türelmetlen, de tiszta.
Forró igád derekamon.
Bohó igéd igézet, hajlít.*

*Olcsó szövetből drága kelme.
Az elme ott, a szövőszéken.
Mintát rajzol a kéz, a száj.
Aszály-tikkadt, szűszívta ágy.
Sejtek, inak készen szövődnek.*

*Hajít, röptet az éji láz.
Csapodár hópehely kövérlik.
Mikor a perc levét beissza.*

IV.

*Ha most játszanék, bolondoznál velem?
Égető hóban, szénapadlás penészén,
Verdeső patakban, tintakék kabáton,
Vonatulőkén, fakéreggel a háton?*

*Tüskét vállalnál, lucsokban mosdatnál,
Vackorral etetnél, nedvekkkel itatnál?
Görccseim oldanád, életfám metszenéd?
Művelnél zenét, raknál oltár-tüzet?*

Ha most játszanál, bolondoznék veled...

HANGVERSENY

*Rossz mőzuzikra falcsolgat a kórus.
Tétován hadonász a pálca.
Bóbiskol a primás. Tompul, de felriad.
És AIDS ellen óvszert reklámoz.*

*A hátsó sorban két lány elélvez.
Az üstdobos puffogatat dúrban.
Lila ködtámadás.
Hárfa. Húr-nemesis.
Pangó bevétel. Álságos válság.*

*A lófarkas kanavász meredjen!
Így a nagyérdemű jót mulat.
Itya-pitya zene.
A fuvola csuklik.
S a karnagy hét múltán már „érdemes”.*

NAGYON VIDÁM

*Kérdezed, hogy honnan jövök?
Onnan, hol a rög is hörög.
Onnan, hol a pénz is köhög.
Ne kérdezd, hogy honnan jövök.*

*Onnan jövök, onnan megyek,
Hol rongyosak már a hegyek,
Hol foltjaink éktelenek.
Rajtad fekély mégse leszek.*

*Ez vidámság, merő szépség,
Sem igazság, se nem éhség.
Savanyúság, puffadt egészség,
Bolondlásra hajló készség.*

*Kérdezed, hogy honnan jövök?
Ládafiámban a rögök
Megdöngetnek, ha köhögök.
Nem hallod, hogy honnan jövök?*

*Ez mulatság, dínomdánom.
Jövésemet sírig bánom.
Menésemet mégúgy szánom.
Ne kérdezd, hogy miért járom.*

*Onnan jövök, onnan megyek,
Hol a hegyek meztelenek.
Lepőrlötték új istenek.
Ne kérdezd, hogy miért megyek.*

MERT...

*Mert ki lesz kivel
 és ki nem...
 Táncoljunk botor
 lelkeken,
 ropjuk az égig.
 Nem kellene
 a csillagok,
 válasszunk inkább
 maszlagot,
 mert az beéri.
 Válasszunk inkább
 rosszleányt,
 ha bírjuk, s ha
 nem a hiányt,
 mert ad, ha kérik.
 S tegyük oda, hol
 nem vagyunk,
 béna szavunk,
 meddő magunk,
 majd megdícsénylik.
 Mert az a jó,
 ami fakó,
 amitől nyelvünk
 szakadó
 és kifehérlük.
 Dobjunk kicsit,
 rúgjunk nagyot,
 majd elnézik az
 angyalok,
 hogy kielégít.
 Mert ki lesz kivel
 És ki nem...*

*Trágyát sem ér
az értelem,
kevesen értik.
Ki kezet nyújt...
Nem ad kezet.
Ágytálad magad
viheted,
míg be nem sérvlik.
Mert csak az lehet,
ami nincs:
markodban mindentnyit
kilincs,
megkísértésig.
Sehova és
Ezerfelé,
míg szíved megsajog
belé,
foszlásig, vérig.*

MÉGINKÁBB

*Fűben a lány forrón viháncol.
Csutora csikkan, de nincs bánat.
És nem megy el kedvünk a táncból.*

*Boszorkány csörtet. Rongy a nyelve.
Csúfnak, varangynak veszedelme
Jön falkástól, nadragulyástól.*

*Csobbant a csík, a csíz is ropja,
Feldübörög az égi ménés,
A csúfságot mind messze rúgja.*

*Tiszta terítő. Édes étel.
S bár még mindig nem érjük ésszel,
Újra megtesszük – esküvéssel.*

HOL A MELEG?

*A jégcsapokra felfeszül
 A pillanat. Hideg ideg.
 Riad, mint parthoz fagyott tó.
 Hol a meleg, hol a meleg?
 Csontszáraz kukoricaszár
 Derekán szél kesereg.
 Űstökébe akad jajom.
 Hol a meleg, hol a meleg?
 Labdabegyű vörösbegyek:
 Kavargó hóban rőt sereg
 Éhes toll-labda, buggyant vér.
 Hol a meleg, hol a meleg?
 Dermedt varjú tetemre hív.
 Rikácsa fullad, kinrecseg.
 Érzéketlen fagyal zörög.
 Hol a meleg, hol a meleg?
 Hogy hevüljek, rád gondolok.
 De te is csak köd vagy, hideg.
 Szenvtelen gleccser, merev báb...
 Hol a meleg, hol a meleg?
 A jégcsapokra feszülök.
 S érzem, sok hideg ideg
 Riad bennem, mint fagyott tó.
 Hol a meleg, hol a meleg.*

ÚGY SZÉPEN

*Úgy szépen elvagyok magammal.
A halál rám köp, nem szeret.
Pénzem hó. Piszkos. Gyorsan olvad.
A sár bugyogja nevemet.*

*Sok kocsmában ingyen szeretnek.
Az utcalány hazakísér.
Nem ragasztja rám évek szennyét.
Csak mélázik a semmiért.*

*A sarkon most sem ég a lámpa.
Tövében vérfoltos vigéc.
Agyamba ködlik minden álma.
Vár egy nagykeblű szanitéc...*

*Fényharisnyás luxuscselédek.
Fitymálnak. S fordulnak tovább.
Egy visszajön. Gyufáért? Szóért?
Megkövez vajon? Vagy megáld?*

*Tüzet rakok a szent keresztből.
Melegszen. Vérem szürcsölöm.
Lávaként lassan körülburjánz
És rám tapad a hűlt öröm.*

HA NEM LENNÉL

*Ha nem lennél, ki ápolna
őrült éjben, buta gyászban,
ha nem lennél, kihez jönnék
megszaggatva, tépett nyárban,
ha nem lennél, ki terítne
napgyékényt, ha fagy a lélek,
ha nem lennél, ki üzenne
örök hadat embertételnek,
ha nem lennél, ki pólyálna
nektárcsókot lázas számra,
ha nem lennél, ki horgolna
csörgősipkát a halálra?*

LÉGTORNÁSZ

*Az időt mellemhez kapom,
 Mint pattogó labdát a gyermek.
 Orvul belém csíp és nevet:
 --Szoríts csak, úgy is leteperlek!
 Míg lihegek és szomjazom,
 Akár a pankrátor a ringben,
 Cukrot faló arcok sora
 Néz. És a fény szúr itt benn.
 A levegő kard. Meglapoz.
 A széltigris prédára les.
 Két pont között az egyenes
 A leghosszabb. Szeress, szeress...*

*Az időt mellemhez kapom,
 Mint pattogó labdát a gyermek.
 A vékony köldökzsínórt eloldom.
 A csillagok alám hevernek...*

HUSZONHÉT

*felmásztunk a lajtörjén,
de béget az élet,
csillagokat bájoltunk*

*átalvettük, mi kié,
de béget az élet
csillag után kullogtunk*

*Jákób mondta: kis cihők,
de béget az élet,
csillagokat sarcoltunk*

*vállrándítva megjöttünk,
de béget az élet,
csillagport, azt nem hoztunk*

*lent vagyunk, szúr a vadóc,
de béget az élet,
anyaföldön elcsúsztunk*

*kiszámoltuk, mennyi még,
de béget az élet,
tapsikolva megúsztuk*

*haraptuk a lajtörjét,
de béget az élet,
fokait meg elittuk*

*volt velünk lány, félkézről,
de béget az élet,
rossz napokra elcsuktuk*

*ácsolhatnánk új létrát,
de béget az élet,
addigra már elcsuklunk*

ÉNKEDVESEM

*A muskátli már bezárkózott,
Nyáresti csókját elviszem.
S amikor a vízparti
Vad pipacsragadványok között
Sarkamig ér a nemzetközi ragya,
Megkettőzőm az utolsó napsóhajjal.
Így lesz estebéd-szendvicsem,
Énkedvesem, jókedvesem.*

VÍZIÓK

I.

*Lilára fagynak a halak.
 Nem dajkál víz a jég alatt.
 Kavicsok hátán dér pihen.
 A meder csupa szilánk. Fehér
 Az ér. Reménytelen.
 Vonaglik, mint a gondolat.
 Jeges permetben asszonyok
 Mossák a világ szennyesét.
 A mellükön maroknyomok.
 Tohonya felhők kifakadnak.
 De nem áldás, csak pernye hull.
 Vörös hősáncok sokasodnak.
 Szíjcsat-csattanás. Bőr hasad.
 „Érezd itt nálunk jól magad!”
 Fény felé tárnánk sebeink,
 De sóként marja sok pehely.
 Kiforgatjuk zsebünk, agyunk.
 Halott folyóra pernye hull.
 Borotvált asszonyok sora
 Hátat fordít gyanútlanul.*

II.

*Kövér galambból kocsonya,
 Süppedő, mint a böjti lóp.
 Csokoládéból palota.
 A máz alatt a féreg rág.
 Szám felsebzi a főlj-falat.
 A papírbanán elrepül.
 Dobtáras torta keserű.*

Felfújta habcsók-jelszavak.
 Fogpiszkálón nyelvverdesés.
 Szúrt szemű fogolymadarak.
 Gazdag mézesmadzag köret.
 És feltálalnak engem is.
 Számban hallgatás citroma.
 A mártásból ökörféj szól:
 „Hát te is itt vagy, cimbora?”

SEMERRE

*én elvittelek valamerre,
te elvittél valahova,
játszott a szónak kis gyötrelme*

*én elhoztalak valahonnan,
te elvittél valamerre,
mart a szóármány fejedelme*

*mind elkerültünk valahonnan,
senki se kért, csak itt vagyunk,
cipelt szótépők gerjedelme*

*mind elmentünk, csíkos a hátunk,
senkise ment el, árulunk,
mindig csábít az út álselyme*

*én vinnélek még valamerre,
te vinnél még valahova,
csak szánk lecsukni nincsen kelme,
világtalanság ragasztott erre...
semerre...*

ROVÁSOK

*Rovásírás az életem,
Strigula az időfán.
Rügyez és terem még a fejfám?*

*Már csak maradok bohónak,
Emberséget csenőnek.
Évek emlőjén csecsemőnek.*

*Már csak maradok szófenő,
Vers-galambokat bocsátó.
Hamuban sült pogácsát rágó.*

*Buta tabukat meghágok.
Maradok szélkiáltó.
Örökké alva- s ágyrajáró.*

LEPEGYHÜDT

*Lepegyhüdtek az utcaasszonyok.
 A szögletben a ruszin szó vegyes.
 Kis krétakörből ingereljük a jövőt,
 S nézzük: a csakazértis
 Templom-hagymahéj-kupola,
 Mint színház épül, sehova,
 És a fatornyos város, falu,
 Mint elapadt tehén.
 Ám a márvány-jégjegy-paloták,
 Aranyra szomjas hatalom –
 Nagymuzsalyban kutak véreznek,
 Ópusztaszerről gyűlnek még,
 Vereckére se legyintenek,
 De valómondásnál bicsaklik a torok...
 Lepetyhüdtek az utcaasszonyok...*

FEKSZEM

*Fekszem útszélen
rongykabátban.
Számba lóg két
sánta virág.
Sárgák.
Mellettük lányok járnak.*

*Fekszem útszélen.
Nem lát az ég.
Kókadozó dallam
sirat.
Recseg.
Mellettünk lányok járnak.*

*Fekszem útszélen.
Kígyó kacag.
Szót dajkállok?
Vagy mérgezem?
Elvérzik.
De a lányok várnak.*

*Fekszem útszélen.
Nagy sziürke gép.
Csikorogva
torpan meg rajtam.*

*Sárba préselt
Sárga virág...
Lányszagú
kavicsok kacsáznak.*

RITMUSOLÓ

*Megszerettem, ő meg hagyott
tenyerembe életmagot,
telinapot, hogy ne fázzon
lelkem-testem, el ne vásson.*

*Megszerettem, ő meg játszott
esti réten kék virágot,
virágölbe édes szelet,
széllel nyargaló gyötrelmet.*

*Megszerettem, s ő fakasztott,
forrást, hogy el ne apasszon.
Bő lett e csermelynek vize,
kényes-keserves az íze.*

X x x

*Annyi lány járjon a szépben,
ahány évemet meglépem,
ahányszor csókol szeretőm,
bárhány sikoly lesz szemfedőm.*

*Annyi cimborám meglegyen,
minden csárda tele legyen.
Dalolják szomorom széjjel
szelíd árnnyal, vad kevélyel.*

X x x

*Megszerettem, ő meg hagyott
ereimbe életmagot.
Bő legyen mindforrás vize.
Szíve hozza, szíve vigye.*

PILLANATKÉP

*Megkopasztva tátong az úr.
Rút égekővek a földön hömpörögnek
csóvájuk vesztve.*

*Golgotai kereszt-szilánkkal
nyakában
veselkedik a lány,
hogy a halált kirekessze.*

*Kóbor macskaszőrt hord
számba a szél.
És elvisz a csatorna
messze, messze.*

BALLADA

*Harang kondult. A kerítésnél
letiloltuk az árvácskákat
vadvirágízű,
anyaföldízű
kút-öleléssel.*

*Apád megvert. De sebeidre
kötést bőrrömből szakítottam,
égő hevére,
édes hevére
magamat raktam.*

*Anyád űzött. Karom kitárva
magamból sátrat feszítettem.
Erősen állja,
éretted állja
mostoha sorsod.*

*Szájukra vettek. Szavaim vértbe
búzakévébe, arany-reménybe
bújtattam-tettem,
s védeni mentem
tiszta virágod.*

*Átok csorbult. Barázda nyílott,
elvetettük marék jövőnket,
vadvirágízű,
anyaföldízű
kút-öleléssel.*

CSENDÉLET

*Bogár araszol kezemen.
Börtön vagy bölcső tenyerem?
Oda keres ránc-utat,
Hol ujjam ég felé mutat.*

*S ahogy az ujjcsúcsra ér,
Szárnyra kap s viszi a szél.
Röpíti vágya messze már.*

*Büszke, boldog, szabad
Bogár.*

KÖZELEG...

*Visít a fők,
mint kicsorbult értelem
a felfoghatatlan köszörűjén.*

*A váltó miért nem
sikított fel,
amikor emberarc melege
simított végig acélíven?
A szemefor üvegszemében
miért nem gyúlt ki a
kegyelem?*

*Köddel fertőzött hajnalon
párnád legyen a vas-alom.
Dőlj rá némán s lesd,
őrült hangon mint jelzi:
közeleg dübörögve a
legeslegutolsó verssor...*

*Korhadó talpfák közt
vérgyom terem.*

*Visít a kicsorbult
értelem...*

JÚLIUS ALKONYA MULAT

*szénaillat, csuhészag,
a Varázshegy barlang-bölcsőiben
halak szállnak,
sziklákról rózsaszín mámor csobog*

*vízpermet, elaggott levél,
ráncok keserednek völgyszíven,
madarak buknak,
feslett felhők rúzsozzák ajkukat,*

*trágyaveríték, lomha kéz,
ahol a sirokkó jár táncot,
barátok dőlnek
szivacsok savanyú gőzében a trónnak*

*az ólban a szomszéd böfög,
mézsörre csücsörít, testes szilvalére,
gyilok fenekedik,
pajzán kígyót fest július recsegő redőnyre*

VAGYOK

*Pogány hívő, hitetlen hit vagyok.
 Gyűrűzzenek körém a gyökér-templomok,
 Együgyű bölcsek, lelkes vad kufárok,
 Érintetlen s vonagló asszonyok,
 A sértők és a sérthetetlenek,
 Kis szótolók, fél szóban óriások,
 Égessenek rám fehért, feketét, sárgát.*

*Ecsetvonások, fába rótt sebek.
 Gyengéd lator, kiáltó kő vagyok,
 Kísértő áldomás, mámor, kíváncsiság,
 Holdon szeretkező, pocsolót ivó.*

Ölelkezik, öklendezik a szó.

KÜSZÖBÖN

*Évek. Aranyban? Feketében?
 Zászlót bontunk? Vagy tort ülünk?
 Kétszernőtt fogaink kihullnak.
 Marad a tejbegríz-öröm.
 Szívünk zihál. Tüdőnk elvásik.
 Jöhet a múlt morfiuma.
 Emlék-tűk enyhítő szúrása...
 Hörgő, fojtó az éjszaka.
 Egyre nehezebben tart el
 A soványodó képzelet.
 Fohászkodunk morzsáiért
 Tört testünk romjai felett.
 Évek. Immár csak feketében.
 Tályog redőzi életünk.
 Már semmit, semmit nem remélünk.
 És mégis kétségbe esünk.*

IZZÁSBAN

*Fénylik a szikla,
patakot izzad.
Rojtos a páfrány,
árnyékot ingat.
Izzik a táj is,
sárga a tükre.
Ropog a faág,
könnyű a füstje.
Szomjas a folyó,
tikkad a medre.
Hableány verdes,
örvényt szeretne.*

*Fénylik a tested,
szerelmet izzad.
Rojtos a szoknyád,
árnyékot ingat.
Izzik a bőröd,
szemem a tükre.
Tört fűre pereg,
s elapad könnye.
Hevül a szívünk,
gyorsul verése.
Ritmusát nyújtja
a nyár nevetése.*

*Fénylik a dombhát,
csodákat izzad.
Rojtos a tisztás,
szelíden ringat.
Izzik a város,
tornyai messze.
Itt a szél sem jár*

*titkokat lesve.
Napsugár-szikra
tenyerünk gyűjtja.
Szomjunkat oltjuk,
s lángolunk újra.*

LEGYEN JÓ

*Legyen jó minden reggel
Annak, ki úgy ébred fel,
Hogy megvakult, mert látott.
Legyen jó minden reggel.*

*Legyen jó minden hajnal
Annak, ki jár a nappal,
Ki süket lett, mert hallott.
Legyen jó minden hajnal.*

*Legyen jó minden reggel
Annak, ki zenét szentel
Koldusnak és vitéznek.
Legyen jó minden reggel.*

*Legyen jó minden hajnal
Annak, ki féltő jajjal
Gyermekével iramlík.
Legyen jó minden hajnal.*

*Legyen jó minden reggel
Annak, ki kelni át mer
Az örület határán.
Legyen jó minden reggel.*

SZIGORÚ

*szigorú felhők
szigorú égen
szigorú asszonyok éjfeketében*

*szigorú szívek
szigorú sémák
szólnak a holtak, az élők némák*

*szigorú szitok
szigorú szádon
minden torzságom húsodba mártom*

*szigorú szentek
szigorú átok
ragadnak messze szabad pogányok*

PILLÉT FOGTAM

Pillét fogtam.

Csipkeszárnya rám hintette fényporát.

Bizonygattam árvaságom.

Mégse szánt, csak szállt tovább.

Sármányt fogtam.

Könnyű pelyhűt. Cserrintett: szép a világ.

Bizonygattam árvaságom,

Mégse szánt, csak szállt tovább.

Kedvest fogtam.

Fogtam volna... Cserfés, dalos, víg leányt.

Bizonygattam árvaságom...

Mégse szánt, csak szállt tovább.

TAVASZELŐ

*Lilába futnak a hegyek.
Csupasz hasukon jaj-szemérem.
És felsikolt egy csúf madár,
Nyakán hamisvert érdemérem:
„Ne féljeteK, már itt a nyár!”*

*Fejemre ül a rút madár...
Lábai közt megőszülök.
Mellére csak rákűszködöm:
„Miért félnék, már itt a nyár!”*

*Michelangelo-feszület.
Jézus homlokán jégvirág.
Lantos nyakán átvág a húr.
„Ne féljeteK, már itt a nyár!”*

Múlj el, madár...

A NAPBAN JÁRTAM

A napban jártam.

Visszatértem.

A repcerét, a napraforgóarcok,

A várfalon az illó láng-gubancok,

A szőke lány. Testén aranykorom.

Sárga búzába rajzolt szerelemkör.

A nap járt bennem.

Maradt kedvemben:

Ezernyi selymes nősirom.

JAJ, KEDVESEM

*Jaj, kedvesem nagyon félek,
nehogy megvegyen az élet.*

Búzavirág, gólyahír.

*Hamar dörögök. S ha kérek,
harmadnapra elvetélek.*

Fatulipán, kankalin.

*Egyszer jártam veled, párban.
százzá fagyott kezem, lábam.*

Muskátli és nősirom.

*Jaj, kedvesem, nagyon félek.
Tenyeremben láttalak téged*

pipacstaposó úton.

*Egy kútnál toppantott a lélek.
Arc-margaréta megkísértett.*

*S a légpiramis búbján a hóból
kapkodtam pihényit a
jóból.*

MOST ÉS MINDÖRÖKKÉ

Meztelen a csönd.
 Rezzenéstelen.
 Alattunk elnyúlik
 A lila-fehér
 lepedőnyi végtelen.
 Falkában a szó,
 forró, mint a vér,
 buggyanna, csapongna
 a szalajtó érzélem.
 De most a szádon,
 cserepes szögleteiben
 mosolygyöngyökkel
 érik az álom.
 Hát csak hangtalan,
 hajadban kószáló
 ujjaim áramával
 üzenem és kérdezem:
 Mondd, megmutattad
 már másvalakinek
 az öled mélyén parázsló
 tüzet, melyből évmilliók
 vulkánja támad?
 Honnan bennem ez a
 napimádat, ha sugarasan
 lobban szemed?
 Honnan a gyűrűző,
 térdeplő alázat,
 ha tested árnyéka
 fölöttem lebeg?
 Torkomat miért
 marja szózat, ha
 leróttuk édes adónkat
 a határtalan léptű

élet előtt?
Az ismeretlent, mondd,
miért gyűlölöm,
amiért utána fordul
lépted ringásának,
s miért lennék
sárkányfogú ocelot
kísértő rengetegben
azok nyomában,
kik rajtam kívül
mosolyodba merészelik
vetni magukat?
Mert gyenge mássalhangzóként
csak veled összefonódva,
együtt hangozva tudom
megértetni magam.
Mert, ha egyedül vagyok
az ismert utcák forgatagában,
akkor is érzem
karod karomban,
s dohányfüsttől akadozó
szívemben gyógyító bluest
kopognak tűsarkaid.
Holdmelleid nézem.
Lágy ezüstjűkkel
a jövőt ígézem.
S vigyázva, hogy fel
ne riasszam
Vénuszt szülő pihenésed,
hajadban kószáló
ujjaim áramával
eljegyzem magam
a feltámadással,
és a száz cserepes
szögletében mosolygyöngyök
közé fényesedek
én is.

MÁR NEM AZ A JÁTÉK

*Ez most már nem az a játék.
Te engemet, én tégedet.
S körbe ízleljük leprás ínnyel
A kiméricskelt életet.*

*Ez most már nem az a játék.
Mért, mit szabad és mit lehet.
Látom: nézed mímelt közönnyel:
Életpataknak prése lett.*

*Ez most már nem az a játék.
Karmolnálak, nem érlek el.
Kapaszkodom odvas hitedbe.
A végjáték itt van, közel.*

*Ez most már nem az a játék.
Hol a ritmus? És hol a báj?
Te engemet, én tégedet...
Elbicsaklanék... Meg ne állj...*

MINDIG VÁR MÉG

*Hogyha a lány úgy kezdi el,
csak énekel, csak rám figyel,
elvinném titkon, nincs hova.
Még mindig vár egy éjszaka.*

*Hogyha a lány vad táncra kér,
és megforgat csak semmiért,
el is ragadnám, nincs hova.
Mindig vár még egy éjszaka.*

*Hogyha a lány ostort vet rám,
s ronggyá csúfítja jó ruhám,
elinalnék, de nincs hova.
Mindig vár még egy éjszaka.*

*Hogyha a lány fészkel, alám,
szeliden tépdés, marja szám,
lefeküdnék, de nincs hova.
Még mindig vár egy éjszaka.*

*De csak szeretem: férfiláz.
Vagy árva, béna csigaház?
Sok napomnak már nincs hona.
Vár az utolsó éjszaka.*

ÉS JÖTT...

*És jött a vörös hajú lány
Két ösztövért tehén megett.
Testükre vad port szórt a táj.
Bőgették egyre az eget.*

*És jött a vörös hajú lány
A szúrós kis törpék között.
Baromrikoltás. Békahéj.
De a tűz zöldbe öltözött.*

*És jött a vörös hajú lány
Három meggörnyedt hegy felől.
Egymásba csukló hercegek
Viháncoltak a nap elől.*

*És jött a vörös hajú lány.
Pattogott,
Karmolt,
Tépett,
Csúfba rándult,
Égetett, égett.*

Szép lett.

Éveket késett.

*Most ide béklyóztam magam
A kőhöz,
Hol köldöke fénylett.*

*Vijjog a sas. És vág a sás.
De hol a vörös haj?
De fáj...a más...*

KISBÖSKE

*A kármentő fája alatt
Kisböske pártában maradt.
Azám, te áldott ég.*

*Nyúlt volna másik is elé,
De szekercét lóbált felé.
Azám, te áldott ég.*

*Küllőkön forgó telihold,
Kopott betyárnótát dalolt.
Azám, te áldott ég.*

*Víg kedve volt a szemfedő.
Árvalányhaj a lepedő.
Azám, te áldott ég.*

*A kármentő fája alatt
Mára csak marék sár maradt.
Azám, te áldott ég.*

*Fokost tompító irgalom.
Jöjj és markolj meg angyalom.
Azám, te áldott ég.*

*Kisböske még ma is kísért.
S egy meszelyt ad rongy szívemért.
Azám, te áldott ég.*

VIRÁGFIÚ

*Naponta délig szétnyitható ponyvaszéken,
a kofasoron, hagyma- és paprikaillatú
asszonyok között, lenhaja kirítt a főkötők
tarkaságából, a poros-köpetes aszfaltra
az ő újságterítője is ráborult, rajta
fűzfabőrönd, szögletes kosár, fedele
tárva, benne kis cserepekben kék,
lila sárga, piros virágok tolakodtak:
„Fokföldi ibolyát tessék!”*

*Beleszeretett ezekbe a növényekbe,
kis tetőtéri kuckójában mindent elleptek,
a színes, szelíd és szerény virágok,
nevelgette, pátyolgatta őket, még kedves
beceneveket is adott nekik, szíve sírt,
amikor meg kellett válnia tőlük, de
az értük kapott öt-hat pénz volt
az egyetlen keresete, és szórakozása
a kofák zsibongása, még a trógerék
sörszagú ocsmánykodása is.*

*„Dilinyós...” súgtak össze a háta mögött,
„Nem, csak nem olyan, mint mások” – védték a szülei,
megkönnyezve az utána csörgedező rokkantsági segélyt,
„Csernobili fogantatás” – szólt a diagnózis,
„Kivihetnéd őket árulni” – ötlötte ki az anyja,
s az ibolyák először a templom lépcsőjén kellették
magukat, de a kenetes tekintetű köszönteken
kívül senki sem pillantott rájuk, az igeszomjazó
népek közül csak a tisztelendő vásárolt kettőt,
azt is inkább könnyörületből.*

*A kofasoron viszont rendre ránevetett
a szerencse, kegyéből gyakran minden cserép
elkelt, ilyenkor útja mindig a szemközti
árudába vezetett, ahol helyben kapkodták ki
a villamos kemencéből a bódító illatú
mákos-lekváros, krémes péksüteményeket,
a virágpénzből több fajtára is futotta,
a kosárban szépen megfértek egészen a folyópartig,
ahol az egyik padon betöltötték végre
cukormázás rendeltetésüket.*

*Huszonkét „dilinyós” esztendő rajzolt már
virágmintákat a tenyerére, s anyján kívül
más leányt, asszonyt nem érintett, simogatott,
csókolt, efféle gerjedelmei nem is
sarjadtak, éledeztek, mígnem a vesszőkosár
előtt le nem guggolt egy festett fekete
hajú szem-száj-arc-test-csupakacagású
sziromképű, szendénkacér lány, az
ibolyák egyik különlegesen mélylila példánya
után érdeklődő ígézet.*

*„Már megvették, de van még otthon, holnap hozok,
ha megint eljönne...”, este lázas válogatás,
három bokor, az ibolyák is ráéreznek a hangulatra,
táncoltatják mélyzöld levelüket, kiválasztottak,
mosdanak, megtisztulnak a fiú tekintetében,
kipompáznak nevelőapjuk szokatlan hevétől,
másnap ünnepélyesen kelletik magukat a kofasoron,
s érkezik a fekete hajú, szem-száj-arc-
test-csupakacagású ígézet és veszi-viszi
a leglilábbnál lilábbakat.*

*Harmadnap megint jó a vásár, jó felidézni
a szem-száj-arc-test-csupakacagás ígézetet,
jó a friss sütemények cukormáza, édesebb,
jobb a pad öble, és jobb a virágos kisvilág,*

*mindaddig, amíg a szomszédos lócán a fekete hajú
őzt meg sem látva, mézédese csókokat nem vált
mással, egy ismeretlennel...*

*...Anyja felrohan, feltépi az ajtót a robajra,
minden virágcserep a földön, széttrancsírozva,
megcsúfolva, megtiporva, fia is a padlón,
görcsbe dermedve, konfettiként lepik
fakuló, vergődő viráglepkék.*

AZ UTOLSÓ UTÁNI PILLANATBAN

*mint mindig, mint bármikor,
most is az utolsó utáni pillanatban*

*aranyzöld mellű lányok, festményen
sikoltoznak, mennének víznek, tűznek,
vászonra nem méltók, így az értők,
ők maguk másként, vájtszemű ítészek tévednek,
hiszen aranyzöld mellük kívánatos,
számosak által simított,
számtalanok által megpecsételt*

*mint mindig, mint bármikor,
most is az utolsó utáni pillanatban
kicövekelt, lepöckölt hatalom,
kő sem marad*

*az első kődarab mindgyarlónak
ott lapul a kezében, de valahányan
tudjuk ezt, mégis bizonygatjuk,
az én tenyeremben a második sincs*

*mint mindig, bármikor,
most is az utolsó utáni pillanatban*

*de lihegem aranyzöld
mindentelenségben,
ha torkomnak ugrik a sors-hiéna:
segíts, Mária-Magdaléna.*

NYÁRIUM

Gyíknymomon

*A meleg fűben gyík oson,
Félujjnyi utat tapos a lánynak.
A juharfák – hisz még gyermeteg —
A nászágyukat felajánlják.*

*És örködnék a tér felett:
Ne zavarjon se áldás, se átok.
Rigó megüljön, nap se lásson,
A titkot szét ne kiabálják.*

*A tisztás merő remegés.
Zuga ráncait féltve vigyázza.
Megsző virágból tiszta szoknyát.
A gyík s a lány nyomát takarja.*

Hámlik a vállad

*Fent cifra felhők nyargalásznak.
És hívogatnak vérre, keresztre.
Lázaz az este.
Hámlik a vállad.*

*Rőt kis patkányok ibolyát tépnek.
Fogaik égbék nádsípót rágnak.
Lázong az este.
És süt a vállad.*

*A fészek fiókákért ásít.
A tarka halakat levadászták.
Sóhajt az este.
Sürget a vállad.*

*Hajlatában átvedlek én is.
És jól esik az éjkígyó mérge.*

*S fogadalmam fogammal tépem
Hajnaltájt hámló vállad sebére:
Ha nem lesz majd, miként szeressél,
Mert csonton túl sorvaszt a vágyad,
Ha nem lesz majd, mivel szeressél,
Akkor is, mindig, megkívánlak.*

Salomé végső tánca

*Hevül az asszony.
Kéjes ég kékjét
A napvörös lilázza.
Izzítja ember s táj szívét
Salomé végső vérbő tánca.*

*Sirokkóba csap
Át a szél. Pára
Térdel hegy köldökéig.
És forró lég kuszálja szét
A rendet. Búcsú-töredékig.*

*A férfi fényben
Is vakon. Lendül
Kórót zsenének látva...
De már bukik jég-homokon
Salomé végső vérbő tánca.*

MONDÓKA

*Lábról tépett zörgő lánc.
Jaj, ez az örült tánc.
Szóból köpött csúszós sánc.
Itt a babád, játssz.*

*Andráskereszt, júdáspénz.
Jaj, ez az örült tánc.
Koldusbocskor, székelylvér.
Itt a babád, játssz.*

*Kell-e, király, katona?
Jaj, ez az örült tánc.
Merre van a sehova?
Itt a babád, játssz.*

*Meg sem állunk odáig.
Jaj, ez az örült tánc.
Van időnk a sokáig.
Itt a babád, játssz.*

NEM ÉRDEKES

*nem érdekes,
mutatnád, sose félsz,
nem érdekes,
és más témára térsz,
a hátad mögött megmozdul a díszlet,
a padlásfüggöny tocsogó penész*

*nem érdekes,
miért néznéd, hogyan pállik,
nem érdekes,
hisz van még új kenyér,
a hátad mögött megreccsen a díszlet,
a padlásfüggöny után néma rés*

*nem érdekes,
hisz lábaidhoz térdel,
nem érdekes,
hisz kapcádnál nyűszít,
a hátad mögött elvásik a díszlet,
a padlásfüggöny mögé rogy az ég*

KÍVÁNSÁGOLÓ

*Kútba bő forrást, hímes keszkenőt
Deli legénynek.
Szárnyas rokolyát, könnyű cipellőt
Leányszemélynek.*

*Áldást a kézre, ágyra, asztalra,
Égi madárra.
Harangos delet, szerelmes estét,
Fényt a homályba.*

*Nekünk magunknak, magzatainknak
Tisztább időket.
Tömött tarisznyát, zengő szép lantot
Minden regősnek.*

*Csillagot arcra, napot szívekbe,
Dombhátra házat.
Könny ne gyötörje, ének köszöntse
Aki Feltámadt.*

NOVEMBER VÉGI TÁNC

*Az én táncom
Most magam járom.
Szúvas nyenyerén tekerem.
Ropom addig, meddig ropogtat
A csonttörő északi szél.*

*Az én táncom:
Egy régi tél.
Disznó sívít szalmaparázson.
És hókupacban forr a vér.*

*Az én táncom
Lóinból éled.
Asszonyyszőrből font-vert kötél.*

*Szörnyű magamba csukom a szépet.
Szörnyű magába zár a tél.*

*Az én táncom
Billogzott álom.
Összefaricskált, megnyesett.*

*Ember forog az idegnyáron.
Csapásolják jégfellegek.*

ÁLOM

*Ékes és fényes áradat ölel.
Nem érzem fájását torzó időknek.
Elalszom. Virágok hajolnak közel.
Kelyhükkel belém szövődnek.*

*Emelik testem víg röptetésre.
Nektártól édes az álmom.
Kezed melege mellemen égve,
Idegen világ útjait vágyom.*

*Örködnek rajtam héják, galambok.
Nevesincs lények szivárványt fújnak.
Elvérző lángban látom a Hangot.
Kékes hajadba vackol a holnap.*

ÁGYAMBAN REGGEL...

*Ágyamban reggel, mondd, ki járt?
Üvegfestő, friss, fényes hajnal.
Gyönggyel csábolt, szellőt szórt.
És ébresztett harmatos karral.*

*Ágyamban délben, mondd, ki járt?
Fáklyahajú, nagymellű némbor.
Testembe égette magát.
És megjelölt a nap hevével.*

*Ágyamban este, mondd, ki járt?
Ködvirágokkal hímzett ingben
Setétlő bársony borult rám,
És vérzett el csillagos hitben.*

*Ágyamban éjjel, mondd, ki járt?
Két Vénusz hullt le mellém, értem.
Átzizegték az éjszakát,
S meghaltak. Velük: én-reményem.*

*Ágyamban, ha nem vagyok, ki jár?
Ki tepri le az örültséget?
És meddig még a még s a már?
Ágyamban, ha nem leszek, ki jár?*

FOHÁSZ

*Ó, verj hidat az örvények fölött.
Égess jegyet minden hiéna-arcra.
A bújdosóknak adj falat reményt.
S emléket, mit nem vethetnek sarcra.*

*Ó, őrizd meg a zászlók színeit.
Kút mélyén, földben ne fakuljon egy sem.
Egyszer kibontjuk s égre tárjuk még:
Lesz mint madár, mely szabadságra röppen.*

*Ó, adj erősb lángot a csillagoknak.
Fáklyák ezreit gyűjtsd ki minden éjen.
Keljen hajnalra élő s halott mind.
Vitéz vártázzon ahány fényes bérce.*

*Ó, építs új falakat, erős várost.
S ölelj köré virágos szép mezőt.
A savjú borba lehelj őserőt.
Új dallal szelidítsd a rút időt.
Rombolj szét béklyót, bitót, csúf határt.*

*Ó, csillapítsd az átoknak hevét.
De ne hagyd, hogy a kard rozsdát teremjen.
Kérd vissza ránk az istenek kegyét.*

HA A TENGER

*Egy napon minden óceán
Kiszárad majd és minden tenger.
És elapad minden folyó.
A tűzgolyó rohamra készül.
Minden szó, minden hang elévül.
De én akkor is várok rád.
A sziklaormon. Síró szemmel.
S ha utolsót sóhajt a tenger,
Akkor szeress csak igazán.*

IDŐK

*Hej szép idők, régi idők!
A pitykének csengése volt...
Hej új idők, csodás idők!
Görbe a száj, ferde a csók.*

*Hej szép idők, régi idők!
Dunánál, Oltnál egy a hang.
Hej új idők, csodás idők!
Mű az öröm, mű a harang.*

*Hej szép idők, régi idők!
Nyaktiló és gregorián.
Hej új idők, csodás idők!
Elvtársi nász a Koronán.*

*Hej szép idők, régi idők!
A csodaszarvas szembenéz.
Hej új idők, csodás idők!
Tenyésztett szarvas, szembeméz.*

LEBBEN A LÁNY

*Lebben a lány a hold után,
Szemében fények égnek.
Hajából sarjad hold-világ
Körötte ring az ének.
Ezüst sugáron felfelé,
Szaván tündérmeséknek,
Férfikar-ágak emelik,
Legyeznek éjtündérek.*

*Lebben a lány a hold után,
Mellette parázs pattan.
Szél-szárnyon libegő dalok
Kísérik lankadatlan.
Mögötte száz forrás fakad
Vágyálmok tüzéből,
És lassan folyóvá dagad
Szerelemből és vérből.*

*Lebben a lány a hold után,
Nyomában szívek nyílnak.
Béna nyelveken szózat kél,
S a tagadók térdre hullnak.
Farkasverembe csalt remény
Ölében újraéled.
Lebben a lány a hold után.
Szemében csillag ébred.*

MARADOK

*Uram, én maradok glóriásnak.
Fekete kenyéren krónikásnak.
Vacogó, szerető utcalénynek.
Lángnyelő, lánycsenő lány csibésznek.*

*Uram és maradok tiszta hittel.
Sokszor szidtalak, mégse űzz el.
Hagytam és akartam a kísértést.
Lenyeltem s kiköptem minden sértést.*

*Uram, engem is tövis tépett.
Nekem is kínáltak mákonyt, mérget.
Gúnyoltam. Csúfoltak. Belém rágtak.
Vállamon tipródtak. Úgysem szálltak.*

*Uram, én maradok glóriásnak.
Nem az ék. Nem a dics. Csak, hogy álljak.
Cefetül, cifrábban minden másnál.
Legyen szép örömed, hogy megváltsál.*

MARUSZJA

*Aszott tobozok
Mélykék hóban.
Az est fekete
Nagykendőt ráz.
És jön Maruszja,
Inge gyöngy-gyolcsból.
Három himfarkas erényt vigyáz.*

*Nyírfaháncs sercen.
Pőre testem
Elvész Maruszja
Kedve szerint.
Heve megperzsel
Vérvörös jellel.
Fatáblás szentek
Szeme megint.*

*Éjjél, ha nyílik,
Lidérc kopog.
Páncélt csörögtet
Jégvitéz, száz.
Maruszja sóhajt.
Ordas dorombol.
Sascsóőrű kéjjel
Ellep a nász.*

TARTALOM

<i>Gondolatok Tárczy Andor ars poeticájáról (Ortutay Péter)</i>	5
1. Sarolta	9
2. Öröm	10
3. Egy hét a nagy víznél.....	11
4. Vörös.....	13
<i>Hagyd meg</i>	15
<i>Többet kaptam</i>	16
<i>Mondta a törpe</i>	17
5. Négy szerelmes	19
6. Hangverseny	21
7. Nagyön vidám	23
8. Mert.....	24
9. Méginkább	27
10. Hol a meleg?.....	29
11. Úgy szépen	31
12. Ha nem lennél	32
13. Légtornász.....	33
14. Huszonhét.....	35
15. Énkedvesem	36
16. Víziók	37
17. Semerre.....	39
18. Rovások.....	40
19. Lepegyhüdt.....	41
20. Fekszem.....	43
21. Ritmusoló	44
22. Pillanatkép	45
23. Ballada	47
24. Csendélet.....	48
25. Közeleg.....	49
26. Július alkonya mulat.....	51
27. Vagyok.....	52
28. Küszöbön	53
29. Izzásban.....	54
30. Legyen jó.....	56
31. Szigorú.....	57

32. Pillét fogtam.....	58
33. Tavaszelő.....	59
34. A napban jártam.....	60
35. Jaj, kedvesem.....	61
36. Most és mindörökké.....	62
37. Már nem az a játék.....	65
38. Mindig vár még.....	66
39. És jött.....	67
40. Kisböske.....	69
41. Virágfiú.....	70
42. Az utolsó utáni pillanatban.....	73
43. Nyárium.....	74
<i>Gyíknyomon</i>	43
<i>Hámlík a vállad</i>	43
<i>Salomé végső tánca</i>	44
44. Mondóka.....	77
45. Nem érdekes.....	78
46. Kivánságoló.....	79
47. November végi tánc.....	80
48. Álom.....	81
49. Ágyamban reggel.....	82
50. Fohász.....	83
51. Ha a tenger.....	85
52. Idők.....	86
53. Lebben a lány.....	87
54. Maradok.....	89
55. Maruszja.....	91

MŰVEI:

Ölelkező évszakok, versek, Kárpáti Igaz Szó, Ungvár, 1985.

Mitől nem ér az égig (Szatirikus írások), Kárpátaljai Magyar Könyvek, 39. Intermix Kiadó, Ungvár–Budapest, 1994.

Tegnapután, versek, Tárogató Lap- és Könyvszerkesztőség, Ungvár, 1995.

Kalandozások Elkunában. Novellák, tárcák, humoreszkek. Tárogató Lap- és Könyvszerkesztőség, Ungvár, 1998.

TÁRCZY ANDOR

(Ungvár, 1954. április 24. –)

Munkáscsaládban született. Az Ungvári 10. számú Zalka Máté Középiskola (ma: Dayka Gábor Középiskola) elvégzése után 1971-től egy ideig fotós, zenész és festő. Magyarországon szolgált a szovjet hadseregben, első cikkei a Magyar Néphadsereg központi lapjában jelentek meg. Katonaéveinek letöltése után 1974-től a Kárpáti Igaz Szó munkatársa, kezdetben fordító, majd a tájékoztatási rovat vezetője. Tanulmányokat folytat a Lembergi Ivan Franko Állami Egyetem újságírói karán levelező tagozaton. 1992-ben megvált a Kárpáti Igaz Szótól, 1990-től a Kárpátalja (Ungvár–Miskolc) c. havilap munkatársa, 1991-től az ungvári Tárogató c. havi satirikus magazin főszerkesztője. 1994-től közjegyzői szakfordító az egyik ungvári közjegyzői iroda mellett. 2005 őszétől a fekete Kárpáti Igaz Szó munkatársa, majd az Ung-Vidéki Hírek magyar kiadásának fordítója. Verseiből válogatást közöl a Kárpáti Kalendárium, a Sugaras utakon, a Vergődő szél, az Évgyűrűk-sorozat, a Töredék hazácska, illetve a Verecke c. kiadvány és antológia. Mind gyakrabban jelentkezik kisprózával, novellával (legtöbbször Gerzsenyi András néven).

„Mégis úgy érzem, hogy Tárczyt ars poeticája mégis csak Adyval rokonítja a legjobban. Vagy mondjam azt, hogy az Ady-hatást érzem ki legjobban költészetéből? Mert akárcsak Ady, ő is felteszi a kérdést: „Szabad-e sírni a Kárpátok alatt?” A válasz egyértelmű, ill. egy újabb kérdés: „Szabad, de minek?” Meg aztán Moszkva, most már Kijev, úgy sem hisz a könnyeknek. Ezért jobb, ha inkább örülünk annak, hogy vagyunk, hogy élünk, mert a május, azaz maga az élet, mégis csak gyönyörű, ÚGY SZÉP, ahogy van:

*Tombolj, dorbézolj, kéjenckedj május.
Új dalt sírjátok lányok, poéták.
Rázzátok meg e rút planétát!”*

(Ortutay Péter: *Gondolatok Tárczy Andor ars poeticájáról*. Részlet.)

9 789639 814677 >